

TORAH OHR • PARSHAS MISHPATIM • MAAMAR 7

לא תהיה משכלה ועקרה בארצך את מספר ימיך אמלא

« Nulle ne perdra ses petits et nulle
ne sera stérile dans ton pays »

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

likuteitorah.com/fr/torah-ohr/mishpatim/7/

1 לא תהיה משכלה ועקרה בארצך את מספר ימיך אמלא. הנה מודעת זאת כי יש למעלה בחינת ארץ החיים שממנה נשפע חיים ומזון לכללות נשמות ישראל

« Aucune ne perdra ses petits et aucune ne sera stérile dans ton pays ; je remplirai le nombre de tes jours. » Or, il est bien connu qu'en haut se trouve le niveau de la « terre de vie », d'où la vie et la nourriture affluent vers l'ensemble des âmes d'Israël,

לאהבה את ה' לעשות כל מצותיו אשר יעשה אותם האדם וחי בהם חיים אמיתיים דוגמת ארץ הלזו התחתונה הגשמית שמצמחת כל מיני מגדים להחיות בהם נפש כל חי חיים גשמיים.

afin d'aimer D.ieu et d'accomplir toutes Ses mitsvot, « que l'homme accomplira et par lesquelles il vivra », d'une vie véritable ; à l'image de cette terre inférieure, matérielle, qui fait pousser toutes sortes de fruits de choix, grâce auxquels l'âme de tout être vivant reçoit la vie physique.

2 וזולתה אין קיום וחיות לכל הדברים עליה כי לא יועיל הון ועושר זהב וכסף אם לא יהיה צמח האדמה ח"ו.

Sans elle, ceux qui y résident ne peuvent ni subsister ni recevoir de force vitale ; car la richesse et les biens, l'or et l'argent, ne servent à rien si rien ne pousse de la terre, à D.ieu ne plaise.

וכך כל חיות רוחני הנמשך לאדם לתורה ולעבודה הכל הוא ע"י ארץ החיים העליונה וכמ"ש בארצות החיים.

De même, toute la force vitale spirituelle qui est attirée vers l'homme pour la Torah et pour le service [divin] provient de la terre de vie supérieure, comme il est écrit : « dans les terres de vie ».

(ומ"ש בארצות היינו כי יש ארץ עלאה וארץ תתאה. דהיינו כנ"י דלעילא וכנ"י דלתתא כי גם למעלה יש בחי' כנ"י כי ישראל עלו במחשבה) ונקי בשם ארץ.

(Et s'il est écrit « terres », c'est qu'il existe une terre supérieure et une terre inférieure, c'est-à-dire la Knesset Israël d'en haut et la Knesset Israël d'en bas ; car il existe aussi, en haut, le niveau de la Knesset Israël, puisque Israël s'est élevé dans [la pensée de D.ieu].) Et elle est appelée « terre ».

כי כמו ארץ הלזו הגשמית אין כח צמיחתה מצד עצמה אלא מן הזריעה וכח הצומח אשר ניתן בה להיות ממנה ועל ידה נגדל ונצמח כל הזרעים שבתוכה.

Car, de même que cette terre matérielle ne tient pas d'elle-même sa force de croissance, mais de l'ensemencement et de la force de croissance qui y ont été placés, afin que toutes les graines qu'elle contient grandissent et poussent d'elle et par son intermédiaire,

כך החיים הרוחניים הנמשכים ונשפעים מארץ החיים הם נמשכים ממקור וחיי החיים ב"ה כי הוא הנותן כח בארץ להוציא צמחה. אך זאת עבודת האדם לחרוש ולזרוע בה.

de même, la vie spirituelle qui est attirée et répandue depuis la terre de vie provient de la Source et de la Vie de toute vie, béni soit-Il, car c'est Lui qui donne à la terre la force de produire sa croissance. Mais le travail de l'homme consiste à y labourer et à y semer.

3 והיינו כמ"ש אור זרוע לצדיק כי ועמך כלם צדיקים כתיב. ואינו שם התואר דהיינו מדרגת צדיק אמיתי שנתבאר במ"א. אלא ר"ל מדרגת אדם כשר שאינו רשע ח"ו וכמ"ש צדיק ורשע לא קאמר.

C'est ce que signifie le verset : « La lumière est semée pour le juste », car il est écrit : « Et ton peuple est tout entier composé de justes. » Il ne s'agit pas ici du titre, c'est-à-dire du rang de véritable juste, expliqué ailleurs ; cela désigne plutôt le rang d'un homme intègre, qui n'est pas méchant, à D.ieu ne plaise, comme il est dit : « "Juste" et "méchant", il ne l'a pas dit. »

4 והאור היא אהבת ה' ותשוקתו אליו ית' הנמשך לאדם הנה הוא זרוע בארץ החיים לצדיק.

Et la « lumière », c'est l'amour de D.ieu et l'aspiration vers Lui, béni soit-Il, qui sont attirés vers l'homme : elle est semée dans la terre de vie « pour le tsadik ».

פ"י להיות צדיק ומקושר בה' לדבקה בו. וזאת ישים האדם אל לבו וידע נאמנה ויאמין באמונה שלימה

C'est-à-dire, afin de devenir un tsadik et d'être lié à D.ieu, de s'attacher à Lui. L'homme doit prendre cela à cœur, le savoir avec certitude et le croire d'une foi entière,

כי כל אהבה ויראה הנמשכים אליו הוא מתת אלקים שנותן כח הצומח בארץ העליונה להצמיח אהבת ה' ויראתו על פניו ואינם נמשכים מכח האדם העובד עצמו.

car tout amour et toute crainte qui sont attirés vers lui sont un don de D.ieu, qui donne à la terre supérieure la force de croissance pour faire croître l'amour de D.ieu et la crainte de Lui sur son visage ; ils ne sont pas attirés par la force propre de celui qui sert D.ieu.

5 וע"כ כל עיקר עבודתו לא תהיה לאהוב ה' מעצמו שיהיה הוא העובד והוא האוהב כו'. כ"א כמ"ש ועבדתם את הוי"ה אלקיכם.

C'est pourquoi l'essence même de son service ne doit pas consister à aimer D.ieu de son propre chef, de sorte qu'il soit lui-même celui qui sert et celui qui aime, etc. ; mais plutôt, comme il est écrit : « Vous servirez Havaya, votre D.ieu. »

ופי' לפי פשוטו אינו מובן וכי הוא יתברך לעבודתנו הוא צריך וכלום חסר ח"ו ואם צדקת מה תתן לו.

Or, selon le sens littéral, le sens n'en est pas compréhensible : a-t-Il, béni soit-Il, besoin de notre service ? Lui manque-t-il quoi que ce soit, à D.ieu ne plaise ? « Si tu es juste, que Lui donnes-tu ? »

אלא הענין כי הוי"ה פי' היה הוה ויהיה ואני ה' לא שניתי וכולא קמיה כלא חשיב ותהיה עבודתכם כ"כ עד שבח"י זו תהי' אצליכם בבח"י אלהיכם כאלו הוא אלקים שלכם.

Mais voici le sens : Havaya signifie « Il était, Il est et Il sera », et « Moi, D.ieu, Je n'ai pas changé », et « tout est considéré comme rien devant Lui ». Votre service doit être tel [et si intense] que ce niveau devienne pour vous « votre D.ieu », comme s'Il était votre propre D.ieu.

דהיינו שיהיה שורה וקבוע במוח ומחשבה ומורגש ונתפס בשכלו באמת לאמתו כאלו עיניו רואות גילוי אלהותו ית' ממש.

C'est-à-dire qu'Il réside et demeure dans l'intellect et la pensée, et qu'Il y soit ressenti et saisi par l'intelligence, en toute vérité, comme si ses yeux voyaient réellement la révélation de Sa Divinité, béni soit-Il.

6 ועד"ז הוא סדר כל השבחים אלהי אברהם כו' הגדול כו'. כי במקום שאתה מוצא גדולתו שם אתה מוצא ענותנותו כי באמת כולא קמיה כלא חשיב והתלבשותו בבח"י גדולה כביכול ענוה היא.

De même, l'ordre de toutes ces louanges est : « D.ieu d'Avraham », etc., « le Grand », etc. Car « là où vous trouvez Sa grandeur, vous trouvez aussi Son humilité » ; en vérité, « devant Lui, tout est considéré comme néant », et le fait qu'Il se revête, pour ainsi dire, du niveau de grandeur est une marque d'humilité.

והוא באמת עיקר העבודה ומכאן עיקר ההתחלה מלמעלה למטה. וזהו באמת עבודה גדולה שיוכל מוחו הגשמי לקבל ולתפוס בו גילוי אלהותו ית'.

Et c'est véritablement l'essence du service divin ; c'est de là que vient le commencement essentiel, d'en haut vers le bas. Et c'est véritablement un grand service que le cerveau physique puisse recevoir et saisir en lui la révélation de Sa divinité, béni soit-Il.

7 והנה בכאן נולדה ונתעוררה מדת אוי"ר ונק' בשם הולדה. כי אהוי"ר הם בח"י בן ובת. שאהבה היא בח"י בן כמ"ש זכר חסדו. והיראה היא בח"י בת.

Or, c'est ici que naissent et s'éveillent les attributs d'amour et de crainte, et cela est appelé « naissance ». Car l'amour et la crainte sont les aspects d'un fils et d'une fille : l'amour est l'aspect du fils, comme il est écrit : « Il se souvint (zachar) de Sa bonté », et la crainte est l'aspect de la fille.

וזהו בת תחלה סימן יפה לבנים שצריך לעורר יראת ה' ופחדו תחלה כי זה השער לה' כמ"ש במ"א.

Et c'est là le sens de : « Une fille d'abord est un bon signe pour les fils » : il faut d'abord éveiller la crainte de D.ieu et la terreur qu'Il inspire, car « c'est la porte vers D.ieu », comme cela est expliqué ailleurs.

משא"כ כשאין עבודתו עד"ז ובחי"ז זו רק שרוצה לאחוז במדות אהוי"ר להיות אוהב וירא כו'

Il n'en va pas ainsi lorsque son service n'est pas de cette manière et à ce niveau, mais qu'il veut seulement s'emparer des attributs d'amour et de crainte, pour être quelqu'un qui aime et qui craint, etc. ;

הנה היא לא תצלה בידו ולעולם לא יוליד שום אהבה ויראה אמיתיים כ"א דמיונות שוא שהוא דבר שאין לו קיום

alors cela ne réussira pas entre ses mains, et il n'engendrera jamais aucun amour ni aucune crainte véritables, mais seulement de vaines illusions, qui sont une chose sans durée,

אלא לפי שעה ונק' בחי"ז זו משכלה שיוולדת וקוברת. ועקרה היינו שאינה יולדת אהוי"ר כלל.

si ce n'est pour l'instant. Ce niveau est appelé « celle qui perd ses petits » (mechakelet), car elle enfante puis ensevelit ; et « stérile » désigne celle qui n'enfante aucun amour ni aucune crainte.

וזהו לא תהיה משכלה ועקרה בארצך כי סבת היות בחינות אלו משכלה ועקרה הוא מחמת כי הם בארצך ואינם באים מארץ עליונה :

Et c'est là le sens de : « Il n'y aura dans ton pays ni femme qui perde ses petits ni femme stérile » : si ces niveaux sont « celle qui perd ses petits » et « stérile », c'est parce qu'ils sont « dans ton pays » et ne viennent pas du pays supérieur.

8 אך הנה יש עוד בחי"ז עקרה. והוא כענין מארז"ל ע"פ אין לה ולד אפי" בית ולד אין לה ושהיו טומטומים פי' שנסתם כ"כ עד שאין לה כלי קבול לקבל הריון.

Mais il est encore un autre niveau de stérilité. Cela ressemble à ce que nos Sages, de mémoire bénie, ont dit à propos du verset « Elle n'avait pas d'enfant » : « Elle n'avait même pas de matrice » ; ils étaient des toumtoumim, c'est-à-dire qu'elle était tellement fermée qu'elle n'avait aucun réceptacle pour accueillir une grossesse.

ועדיין הנה יש באדם ג"כ בחי' זו לעבודת ה' שאינו תופס במוחו ושכלו האמת כאשר הוא מחמת שאין לו כלי מחזיק.

De même, il existe aussi chez l'homme, dans le service de D.ieu, ce niveau où il ne saisit pas dans son esprit et son intellect la vérité telle qu'elle est, parce qu'il n'a pas de réceptacle capable de la contenir [cette vérité].

כי כנ"י נק' כוס ישועות שהוא כלי קבול לקבל החסדים העליונים ונק' כוס של ברכה שמקבלת יין המשמח דהיינו בחי' התבוננות הנ"ל.

Car Knesset Israël est appelée «la coupe des délivrances», puisqu'elle est un réceptacle destiné à recevoir les bontés supérieures; elle est aussi appelée «la coupe de bénédiction», car elle reçoit le vin qui réjouit, c'est-à-dire le niveau de la contemplation évoquée plus haut.

9 והיינו כשהוא כלי ריקן. משא"כ אם מחזיק מקום לעצמו ונחשב בעצמו ליש ודבר בפ"ע.

C'est-à-dire lorsqu'il est un réceptacle vide. Il n'en va pas ainsi s'il se réserve une place et se considère lui-même comme un « quelque chose » (yech), une chose à part entière.

ולכן הוא עוסק ברצונותיו לומר כך אני רוצה וכך טוב לי זה איני יכול לעשות וכיוצא בדברים ויש בזה פרטים ופרטי פרטים עד אין מספר.

Il est donc absorbé par ses désirs, disant : « C'est cela que je veux », « Cela me convient », « Cela, je ne peux pas le faire », et ainsi de suite ; et il y a là des détails et des détails de détails, sans nombre.

אך דרך כלל יש בחי' זו לכל או"א למצוא בנפשו. הן העוסקים כמו"מ. הן יושבי אוהלים ככל דבר שאומר אני כו' ומחמת זה נטמטם ונסתם מוחו:

Mais, de manière générale, chacun peut trouver cette qualité dans son âme, aussi bien ceux qui s'occupent d'affaires que ceux qui demeurent sous les tentes [de la Torah], dans toute chose où il dit : « Moi », etc. De ce fait, son esprit s'engourdit et se ferme :

10 והנה העצה לעשות כלי ריקן הוא כמ"ש לב נשבר ונדכה כו' אשכון את דכא וגו'.

Or, le conseil pour faire un réceptacle vide est celui qu'indique le verset: «Un cœur brisé et abattu», etc., [et] «Je réside auprès de celui qui est abattu», etc.

והוא כמשל אומן העושה כלי קבול שצריך להכותה בפטיש סביב סביב עד שנעשה חלל בתוכה וכך יהיה האדם ידכה וישוח להיות שפל רוח שלא יתפוס מקום כלל שיהיה מקומו פנוי וחלל כאלו אין ואפס ממש.

Cela ressemble à l'exemple d'un artisan qui façonne un réceptacle : il doit le frapper tout autour avec un marteau, jusqu'à ce qu'un creux se forme en son intérieur. De même, l'homme doit se briser et s'abaisser, devenir humble d'esprit, afin de n'occuper absolument aucune place ; ainsi, l'espace qui lui revient sera vide et creux, comme s'il n'était véritablement rien, néant absolu.

אך עוד אחת היא משארז"ל כוס של ברכה צריך הדחה מבפנים והענין הוא כי אפילו מי שהוא נדכה בטבע כגון שהוא עני ואין לו מצח להרים ראש.

Mais il y a encore une autre condition, d'après ce que nos Sages, de mémoire bénie, ont dit : « La coupe de bénédiction doit être rincée à l'intérieur. » Cela signifie que même celui qui est abattu par nature — par exemple, un pauvre qui n'ose pas relever la tête —

עוד צריך הוא שלא יטה לבו אפילו לדברים המותרים להיות מקושר בהם בכל לב ונפש

doit encore veiller à ne pas incliner son cœur, même vers les choses permises, au point de s'y attacher de tout son cœur et de toute son âme ;

כי אפשר לעולם שיתקיים עשיית דברים המותרים בלא לב גי"כ ואם הטה לבו ונקשר להיות בהבלי העולם א"א להיות כלי קבול עד שיטהר והוא

car il est toujours possible d'accomplir les actes permis sans y mettre le cœur. Mais s'il a incliné son cœur et s'est attaché aux vanités du monde, il ne peut devenir un réceptacle avant d'avoir été purifié. Cela

כמו למשל כוס המלוכלך שא"א להטיל בו יין עד שירחצנו וכן האשה לא תוכל לקבל הריון אפילו יש לה בית ולד אם לא נטהרה מטומאתה:

est comparable, par exemple, à une coupe souillée : on ne peut y verser du vin avant de l'avoir lavée. De même, une femme ne peut concevoir, même si elle a une matrice, si elle ne s'est pas purifiée de son impureté.

11 והנה אחר שעשה כלי קבול נקיה ומודחת הנה הוא עוד צריך לשית עצות בנפשו. והוא ענין מ"ש ותתפלל חנה על ה' ובכה תבכה.

Or, après avoir préparé un réceptacle propre et rincé, il doit encore prendre conseil en son âme. C'est là le sens de ce qui est écrit : « Et 'Hanna pria devant D.ieu et pleura abondamment. »

כי הנה כנ"י יש לה כמה בחי' ושמות וכשהיא בבחי' הולדה נק' בשם לאה אם הכנים.

Car Knesset Israël possède plusieurs aspects et plusieurs noms ; lorsqu'elle se trouve dans l'état de l'enfantement, elle est appelée Léa, la mère des enfants.

12 וכשהיא בבחי' עקרה שאינה מולדת אהבה ויראה נק' בשם חנה כמ"ש ולחנה אין ילדים. והעצה היא ותתפלל חנה על הוי"ה.

Et lorsqu'elle se trouve dans un état de stérilité, sans enfanter ni amour ni crainte, elle est appelée du nom de 'Hanna, comme il est écrit : « Mais 'Hanna n'avait pas d'enfants. » Le conseil est alors : « Et 'Hanna pria devant Havaya. »

והענין כי הנה שם הוי"ה מורה ע"ש שמהווה את הכל מאין ליש ושם זה הוא בכל עולמות אצילות ב"ע שאין חילוק ביניהם אלא שזה ברא וזה יצר כו'.

L'explication est que le Nom Havaya signifie qu'Il fait exister (mehavé) toute chose, du néant à l'existence. Ce Nom est présent dans tous les mondes — Atsilout, Béria, Yetsira et Assiya — car il n'y a entre eux aucune différence, sinon que celui-ci, Il l'a créé, celui-là, Il l'a formé, etc.

אבל דרך כלל הנה הוא מחיה את כולם ומהווה אותם מאין ליש. אך אמתות שם זה אינו אלא לגבי העולמות הנאצלים והנבראים והנוצרים והנעשים.

Mais, de manière générale, Il leur donne à tous la vie et les fait exister du néant à l'existence. Toutefois, la vérité de ce Nom ne s'applique qu'aux mondes émanés, créés, formés et faits.

אבל לגבי הקב"ה בכבודו ובעצמו לא שייך כלל לומר שם זה דכולא קמיה כלא חשיב ואינם נתפסים אצלו בגדר מציאות כלל כמ"ש אני הוי"ה לא שנית.

Mais, par rapport au Saint béni soit-Il, dans Sa gloire et Son essence mêmes, il n'est aucunement pertinent de parler de ce Nom, car « tout est considéré comme rien devant Lui », et, par rapport à Lui, les mondes ne sont nullement appréhendés comme relevant de l'existence, ainsi qu'il est écrit : « Moi, Havaya, Je n'ai pas changé. »

ואתה הוא קודם שנברא כו'. ואתה הוא לאחר שנברא כו'. וזהו מ"ש בפרקי דר"א (פ"ג) עד שלא נברא העולם היה הקב"ה ושמו בלבד.

«Et Tu es le même avant que [le monde] ne fût créé», etc. ; «et Tu es le même après qu'il fût créé», etc. C'est ce qui est enseigné dans Pirkei deRabbi Eliezer (chapitre 3) : «Avant que le monde ne fût créé, il n'y avait que le Saint béni soit-Il et Son Nom.»

פ"י שמו לבד ששמו אינו בגדר מהווה ומחיה כלל אלא הוא לבד וכענין נשגב שמו לבדו.

L'expression «Son Nom seulement» signifie que Son Nom ne relève nullement de la catégorie de Celui qui fait exister et donne la vie ; il n'y avait que Lui seul. C'est le sens de «Son Nom seul est exalté.»

ונשגב הוא מורה על הפלגה יתירה שהוא מופלג הרבה מעולמות הנמצאים כו' רק כי הודו על ארץ ושמים. פ"י שנמשך הוד וזיו משמו לחיות ארץ ושמים.

«Exalté» indique une distance extrême : Il est très éloigné des mondes émanés, etc. ; seul «Son éclat est sur la terre et le ciel», c'est-à-dire qu'un éclat et une splendeur émanant de Son Nom se répandent pour donner la vie à la terre et au ciel.

אך וירם קרן לעמו כתיב להיות לו לעם קרובו להיות קרבים אליו בעצמו כדי לקרבם אליו ליכלל ביחודו ית' כמ"ש חמלה גדולה ויתירה כו' כמ"ש במ"א.

Mais il est écrit : «Et Il a élevé une corne pour Son peuple», afin qu'ils soient pour Lui «un peuple qui Lui est proche», proches de Lui, de Lui-même, afin de les rapprocher de Lui et de les inclure dans Son unité, béni soit-Il, comme il est dit : «Une grande et excessive compassion», etc., ainsi qu'il est expliqué ailleurs.

ומזה תתלהט נפשו להשליך נפשו מנגד למסור נפשו על קדוש השם בפועל ממש להיות נפש צמאה וכלתה לה' לאתדבקא רוחא ברוחא. 13

De là, son âme s'embrasera, prête à rejeter sa vie et à la donner pour la sanctification du Nom, dans les faits mêmes ; elle deviendra une âme assoiffée et languissante de D.ieu, afin que l'esprit s'attache à l'esprit.

דהיינו שיהיה כל מחשבה דבור ומעשה שלו במחדו"מ של הקב"ה ומצות מעומקא דלכא בדביקה וחשיקה כו' כמ"ש בזהר ע"פ נפשי אויתך כו' כמ"ש במ"א.

C'est-à-dire que toutes ses pensées, ses paroles et ses actions soient absorbées dans les pensées, les paroles et les actions du Saint béni soit-Il, ainsi que dans les mitsvot, du plus profond du cœur, avec attachement et désir ardent, etc., comme il est dit dans le Zohar au sujet du verset « Mon âme, je Te désire », etc., comme cela est expliqué ailleurs.

וזהו ותתפלל חנה על הוי"ה כי תפלה הוא מלשון התקשרות שהתקשרה עצמה על ה' פי' למעלה מעלה מבחי' שם הוי"ה המורה על התהוות העולמות וחיותן כ"א ליבטל וליכלל ביחודו ית' במסירת נפש בפ"ע.

Et c'est là le sens de « 'Hanna pria au-dessus de Havaya » : le mot tefila (prière) désigne l'attachement ; elle s'attacha à D.ieu « au-dessus », c'est-à-dire bien au-dessus du niveau du Nom Havaya, qui désigne la venue à l'existence des mondes et leur force vitale ; mais [elle cherchait] uniquement à s'annuler et à s'absorber dans Son unité, béni soit-Il, par le sacrifice de soi (messirout né-fech), en tant que tel.

14 והנה משם נמשך בחי' ר"ר על נצוץ אלהות שבנפשו. וזהו בכה תבכה לעורר רחמים רבים. וזהו המלך המרומם לבדו כו' והמתנשא מימות עולם.

Or, de là se trouve attiré le niveau de la grande compassion (rahamim rabim) vers l'étincelle de divinité dans son âme. C'est le sens de «elle pleura abondamment»: éveiller une grande compassion. C'est aussi le sens de «Le Roi qui, seul, est exalté», etc., «et qui s'élève au-dessus des jours du monde».

פי' שהוא רם ונשא מגדר ובחי' עולם ולפיכך ברחמיך הרבים שמחמת התנשאותו מימות עולם עד אין חקר גדלה בעיניו הרחמנות

C'est-à-dire qu'Il est élevé et exalté au-delà des limites et du niveau du «monde»; c'est pourquoi l'on dit: «dans Ta grande compassion»: parce qu'Il s'élève au-dessus des jours du monde à un degré insondable, la compassion est grande à Ses yeux

על כל העולם ואפי' על עולמות עליונים אפי' על בחי' ג"ע העליון ולמעלה מעלה עד רום כל המעלות שייך אצלו רחמנות כי כולם שפלים אצלו.

pour le monde entier, et même pour les mondes supérieurs; même pour le niveau du Gan Eden supérieur, et toujours plus haut, jusqu'au sommet de toutes les hauteurs, la compassion s'applique à Lui, car tous sont bas à Ses yeux.

משא"כ בעולמות הנאצלים והנבראים כו' כל מה שיורד מטה מטה מתמעט בחי' רחמים עד שבבחינת ארץ הלזו הגשמית אין אנו משיגים הרחמנות אפילו שעל עוה"ז הגשמי כיון שאנחנו בתוכה כי הרחמנות הוא אצל גדול על הקטן.

Il n'en va pas ainsi dans les mondes émanés et créés, etc. : plus l'on descend, plus le niveau de compassion diminue, jusqu'à ce qu'au niveau de cette terre physique nous ne saisissons pas la compassion, même pour ce monde physique, puisque nous nous trouvons en lui ; car la compassion est [éprouvée] par le grand envers le petit.

כי כמו שהוא מתנשא עד אין חקר כך רחמיו מרובים אף כי נשגב שמו לבדו מ"מ הרי אלהי עולם כו'.

Car de même qu'Il s'élève à un degré insondable, de même Sa compassion est abondante. Bien que « Son Nom, seul, soit exalté », Il est néanmoins bien « le D.ieu du monde », etc.

15 וזהו אלהי עולם ברחמיו. ובקשתנו הוא שלפי שאין אנו משיגים בשכלנו הרחמנות אתה תעורר רחמיו הרבים שלא נטבע ונשקע בזה העולם. ותהי' מגן ישענו משגב בעדנו.

Et c'est là le sens de « D.ieu du monde, dans Ta compassion ». Notre demande est que, puisque notre intelligence ne saisit pas cette compassion, Tu éveilles Ta grande compassion, afin que nous ne soyons pas engloutis et submergés dans ce monde ; et que Tu sois « le bouclier de notre salut, un refuge pour nous ».

פ"י משגב כמו חומה נשגב' ומוקפת. וכן מגן הוא מחסה להסתיר בפני האויבים (כי בחי' המקיף מסמא עיני החיצונים שלא ישלטו):

« Refuge » (misgav) désigne une haute muraille qui entoure ; de même, un bouclier est un abri où se cacher des ennemis (car le niveau de la lumière enveloppante aveugle les yeux des forces extérieures, afin qu'elles ne puissent exercer leur domination).

16 והנה כתיב ואברהם זקן בא בימים. פ"י זקן זה שקנה חכמה. ואמרו ע"פ בישישים חכמה שדעתם מתיישבת עליהם.

Or, il est écrit : « Avraham était âgé, avancé en jours. » « Âgé » (zaken) signifie « celui qui a acquis la sagesse ». Et [les Sages] disent, à propos du verset « La sagesse est chez les vieillards », que « leur esprit se pose en eux ».

דהיינו שתהיה עבודה בקביעות ובישוב הדעת ולא יהיה פעם כך ופעם כך כי צריך להיות כל הימים שלמים

C'est-à-dire que le service doit être constant et accompli avec un esprit posé, et non pas tantôt d'une manière, tantôt d'une autre ; car tous les jours doivent être entiers,

כמ"ש בזוהר והימים שנתנו לו מן השמים לחיות בהם כימי שנותיו לא ניתנו לבטלה אפילו שעה אחת יתירה על השיעור ששיערו כמה הוא צריך להשלים את נפשו.

comme il est dit dans le Zohar. Les jours qui lui ont été accordés du Ciel pour vivre, correspondant au nombre des années de sa vie, ne lui ont pas été donnés en vain, pas même une seule heure au-delà de la mesure fixée : ce dont il a besoin pour parachever son âme.

ומזה יתבונן המשכיל להיות ממארי דחושבנא לחשוב כל המחשבות והדבורים והמעשים דבר יום ביומו.

De là, l'homme réfléchi méditera afin de compter parmi les « maîtres du bilan », en passant en revue toutes ses pensées, ses paroles et ses actions, chaque jour pour le jour même.

17 והנה הימים הם בחינת לבושים והם לבושי התורה והמצות שלומד ועושה בכל יום. ובלבושים אלו יכול האדם לקבל גלוי אלהותו ית' ואהוי"ר הנמשכים מארץ עליונה בתוספת אורה

Or, les jours sont le niveau des vêtements : ce sont les vêtements de la Torah et des mitsvot qu'il étudie et accomplit chaque jour. Dans ces vêtements, l'homme peut recevoir la révélation de Sa divinité, béni soit-Il, ainsi que l'amour et la crainte qui sont attirés depuis la terre supérieure, avec un surcroît de lumière.

כי אף שלומד פשטי התורה ואינו מגיע לו מזה שום אהוי"ר בשעת מעשה מ"מ הרי התורה אור זרוע בארץ עליונה ומשם תצמיח צדקה ורב חסד דהיינו בחי' אהבה רבה על נפשות ישראל להאיר להם בלבושים אלו.

Car, même s'il étudie le sens simple de la Torah et qu'aucun amour ni aucune crainte n'en résultent pour lui sur le moment, la Torah est néanmoins une « lumière semée » dans la terre supérieure, et c'est de là que pousseront la justice et une bonté abondante, c'est-à-dire le niveau d'un grand amour pour les âmes d'Israël, afin de les éclairer dans ces vêtements.

18 וזהו את מספר ימיך אמלא. פ"י כי הנה בחי' הימים עצמן שהן הלבושים מוטל עליך לעשותן ומספר ימיך הוא אור שבתוך הימים כמ"ש בזהר ע"פ השמים מספרים.

Et c'est là le sens de : « Je remplirai le nombre de tes jours. » Cela signifie que le niveau des jours eux-mêmes, qui sont les vêtements, il vous incombe de le constituer ; et le « nombre » (mispar) de tes jours est la lumière qui se trouve à l'intérieur des jours, comme il est dit dans le Zohar à propos du verset : « Les cieux racontent » (mesaprim).

ופ"י מנהרין ומנצצין כספירין ובחי' מספר זה עלי למלאותו שיאיר עליך מכח הצומח שבארץ החיים.

Cela signifie : « Ils brillent et étincellent comme des saphirs. » Et ce niveau de « nombre », c'est à Moi de le remplir, afin qu'il rayonne sur vous par la force de croissance qui se trouve dans la terre de vie.

19 וכן בענין סור מרע אמר והסירותי מחלה מקרבך. פ"י המחלה אשר נדבקה ונשרשה בקרבך.

De même, au sujet de « s'écarter du mal », Il dit : « J'ôterai la maladie du milieu de toi », c'est-à-dire la maladie qui s'est attachée à toi et a pris racine en toi.

והוא ענין מארז"ל ד' מתו בעטיו של נחש שאע"פ שהם צדיקים גמורים מ"מ נשאר בהם עדיין איזה שמץ מזוהמת הנחש שלא יכלו להסירו מכל וכל.

C'est ce qu'enseignent nos Sages, de mémoire bénie : « Quatre moururent à cause du conseil du serpent » : bien qu'ils fussent des tsadikim parfaits, il subsistait néanmoins en eux une trace de la souillure du serpent, qu'ils ne purent éliminer complètement.

20 והוא עיקר נקודת קליפת גסות הרוח שנעשה בטבע האדם בחטאו מעץ הדעת טוב ורע דהיינו שרואה א"ע ומכיר חסרונו או יודע שזה טוב לו.

Tel est le point essentiel de la kelipa de l'arrogance, qui s'est introduite dans la nature humaine à la suite du péché de l'homme avec l'Arbre de la connaissance du bien et du mal : l'homme se voit lui-même et reconnaît ce qui lui manque, ou sait ce qui est bon pour lui.

כמ"ש ותרא האשה כי טוב העץ למאכל וגו' וזהו שרש הזוהמא ומקור לכל התאוות והעבירות כי בוחר בזה לטובתו או לרעתו.

Comme il est écrit : « La femme vit que l'arbre était bon à manger », etc. C'est là la racine de la souillure et la source de tous les désirs et de toutes les fautes, car l'homme choisit alors en fonction de ce qui lui est bénéfique ou nuisible.

משא"כ קודם החטא היו ערומים כדכתיב מי הגיד לך כו' כי לא היו מרגישים שום הרגש חסרונם או טובה לעצמו רק שהיו משיגים גלוי אלהותו ית' וד"ל:

Il n'en était pas ainsi avant le péché : ils étaient nus, comme il est écrit : « Qui t'a dit... ? », car ils ne ressentait ni aucun manque ni aucun bien qui leur fût propre ; ils ne percevaient que la révélation de Sa divinité, béni soit-Il. Cela suffit à qui comprend.

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

À propos de cette édition

Cette édition contient le texte hébreu et la traduction française.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Notre traduction française, faite à partir de notre traduction anglaise de l'hébreu, sans les notes de Kehot : CC BY 4.0.

Cette édition dans son ensemble : CC BY-NC 4.0. Elle peut être copiée, imprimée et partagée librement, en citant Kehot Publication Society et likuteitorah.com ; elle ne peut pas être vendue. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

La traduction française a été faite à partir de l'édition anglaise de likuteitorah.com avec l'aide de l'IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), l'hébreu en regard pour vérification ; elle n'a pas encore été relue par un éditeur humain. Vérifiez sur l'hébreu tout ce qui est important.

Le Rabbi a demandé que les maamarim de la paracha de la semaine, la « Paracha 'hassidique », soient étudiés pendant cette semaine, répartis sur ses sept jours (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Pourquoi l'étudier, et les bénédictions du Rabbi : likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Un projet gratuit et non commercial ; rien n'est vendu ici. Sans lien avec Kehot, Sefaria ou la Bibliothèque de Loubavitch. © likuteitorah.com

Depuis likuteitorah.com/fr/torah-ohr/mishpatim/7/

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak